

Väited ja peamised argumendid

Direktiivi 2006/43/EÜ ülevõtmise tähtaeg möödus 28. juunil 2008. Hagi esitamise päevaks ei olnud kostja veel vastu võtnud kõiki direktiivi ülevõtmiseks vajalikke norme või vähemalt ei olnud neist komisjoni teavitanud.

(¹) ELT L 157, lk 87.

Eelotsusetaotlus, mille esitas Judecătoria Focşani (Rumeenia) 24. veebruaril 2010 — Frăsina Bejan versus Tudorel Muşat

(Kohtuasi C-102/10)

(2010/C 113/47)

Kohtumenetluse keel: rumeenia

Eelotsusetaotluse esitanud kohus

Judecătoria Focşani

Põhikohtuasja pooled

Hageja: Frăsina Bejan

Kostja: Tudorel Muşat

Eelotsuse küsimused

1. Kas seaduse nr 136/1995 (¹) artikkel 40bis ning Comisia de Supraveghere a Asigurărilor (Kindlustuse järelevalve komisjon) dekreedid 3111/2004 (²) artiklid 1–6 ja eelkõige artiklid 3 ja 6 koostoimes seaduse nr 136/1995 artikli 10 lõikega 3 on vastuolus ELTL artikliga 169 (varem EÜ artikkel 153)?
2. Kas siis, kui liikmesriigi siseriiklikud õigusnormid näevad ette, et kahjustatud isikul ei ole liikluskindlustuslepingu kohaselt õigust kahju hüvitamisele, kui õnnetus põhjustati tahtlikult, kui õnnetus toimus seoses faktiliste asjaoludega, mida avalikel teedel liiklemist käsitlevate seaduste kohaselt karistatakse kriminaalkorras kui kuritegu, kui õnnetus toimus hetkel, mil tahtlikult kuriteo toime pannud isik püüdis korrakaitseorganite eest põgeneda, ning kui kahju põhjustanud isik juhtis sõidukit ilma kindlustusvõtja nõusolekuta, on need õigusnormid liiga piiravad, et saavutada taotletud (sotsiaalkaitse) eesmärk (st eesmärk tagada kahjustatud isikule hüvitis tema omandis oleva vara hävitamise eest), ning ületavad selle eesmärgi saavutamiseks vajaliku?
3. Kas juhul, kui vastus teisele küsimusele on eitav, asetab kehtestatud piirang kahjustatud isiku diskrimineerivasse olukorda võrreldes ELi teiste liikmesriikide kodanikega, kelle puhul on kahju hüvitamine välistatud ainult nõukogu 30. detsembri 1983. aasta direktiivi 84/5/EMÜ (teine direktiiv, mis käsitleb liikmesriikide õigusaktide ühtlustamist sõidukite liikluskindlustuse valdkonnas) (³) artikli 2 lõike 1 esimeses kuni kolmandas taandes nimetatud olukordades?
4. Kas erandid kindlustusjuhtumist, mis on siseriiklike õigusaktidega niisuguses olukorras ette nähtud, kujutavad endast ELTL artiklis 49 (varem EÜ artikkel 43) ja ELTL artiklis 56 (varem EÜ artikkel 49) koostoimes nõukogu 18. juuni 1992. aasta direktiiviga 92/49/EMÜ otsekindlustustegevusega, välja arvatud elukindlustustegevusega seotud õigusnormide kooskõlastamise kohta (kolmas kahjukindlustuse direktiiv) (⁴) sätestatud asutamisvabaduse ja teenuste osutamise vabaduse piirangut?
5. Kas juhul, kui ELi liikmesriigi siseriiklik õigus näeb ette, et liiklusõnnetuse ohver võib taotleda õnnetuse põhjustanud isikult, et see hüvitaks remondi- või sõiduki väljavahetamise kulud ning võimalikud muud kulud, võib seda, kui kindlustusandja vabastatakse kohustusest hüvitada kahju, mida kahjustatud isik liiklusõnnetuse tagajärjel kandis, viivitamatult (kohe pärast seda, kui õnnetus toimus), nii et seejärel võib kindlustusandja vaidluse lahendamise korra ja eelkõige kahju põhjustanud isiku kindlakstegemise korra kohaselt esitada regressihagi, et hõlbustada kahju hüvitamise taotluste kiiret ja tõhusat rahuldamist ning vältida, kui võimalik, kulukaid kohtumenetlusi, mille tõttu võib juhtuda, et pooled ei saa oma õigusi kaitsta, ning seda ka olukordades, kus kohaldatakse direktiivi 2003/8/EÜ (⁵) ja soovitusi R(81)7 ja (93)1, pidada ebaõiglaseks ja vastuolus olevaks kõikide liikluskindlustust käsitlevate direktiivide põhjendustega?
6. Kas juhul, kui vastus viiendale küsimusele on eitav, on see olukord vastuolus Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. mai 2005. aasta direktiivi 2005/14/EÜ mootorsõidukite kasutamise tsiviilvastutuskindlustuse kohta (⁶) põhjendusega 21 (preambul)?
7. Kas see, kui hageja puhul käesolevas kohtuasjas välistatakse liikluskindlustuslepingu alusel kahju hüvitamine, asetab ta diskrimineerivasse olukorda võrreldes teiste isikutega, kellele hüvitatakse nende kahju ka siis, kui kahju põhjustanud isik jäi teadmata või ei olnud kindlustatud, võttes arvesse, et hageja sõlmis nii kohustusliku kui ka vabatahtliku kindlustuslepingu üsna kõrgete summade peale, ilma et tema vara oleks siiski kuidagi kaitstud?

8. Kas siseriiklik kohus on ainsana pädev tegema kindlaks, kas niisugune organisatsioon nagu kõnesolev kindlustusselts vastab kriteeriumitele, mis võimaldavad tema suhtes tugineda direktiivile, millel on vahetu õigusmõju, ning kui vastus on jaatav, siis missuguseid kriteeriume selles osas kohaldatakse?

9. Kas see, kui Euroopa Liidu liikmesriik ei ole võtnud oma õiguskorda üle direktiivi 2005/14/EÜ (kuigi ülevõtmistähtpäev oli 11. juuni 2007) ja eelkõige põhjendusi 20–22, kahjustab hagejat, sest rikutakse ühte tema põhiõigust, st õigust oma omandit segamatult kasutada, isegi kui praegu on I–V direktiiv (72/166/EMÜ, 84/5/EMÜ, 90/232/EMÜ, 2000/26/EÜ ja 2005/14/EÜ) liikluskindlustuse kohta Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2009/103/EÜ⁽⁷⁾ kehtetuks tunnistatud, võttes arvesse, et õigusnormid, millele me viitasime, on täielikult ära toodud uue Euroopa Ühenduse direktiivi tekstis, millega kahjustatud isiku õigust, mis tal tekkis liiklusõnnetuse tagajärjel, kaitsakse palju rohkem kui tühistatud õigusnormidega?

10. Kas siseriiklik kohus võib omal algatusel väita, et rikuti ühenduse õigusnormi, ning tunnistada kehtetuks tingimuse, millega välistatakse kindlustusjuhtumi olemasolu, kui kahjustatud isikut, st tarbijat ei teavitatud välistamisjuhtumitest (olukorrad, kus kindlustus ei kehti, mis on vastuolus direktiiviga 2005/14/EÜ) ja kui kindlustusselts on kehtestanud ka muid välistamisjuhtumeid peale nende, mis on nähtud ette kindlustuse raamseaduses nr 136/1995, ning kas kohus võib seda teha ka vaatamata sellele, et õigustatud isik ei väitnud kohtus, et see tingimus on kehtetu, ja direktiiv 93/13/EÜ⁽⁸⁾ võeti üle seadusega nr 193/2000⁽⁹⁾?

⁽¹⁾ Seadus nr 136/1995 kindlustuse ja edasikindlustuse kohta Rumeenias (*Monitorul Oficial*, 30.12.1995, nr 303).

⁽²⁾ Comisia de Supraveghere a Asigurărilor'i dekreet nr 3111/2004 (*Monitorul Oficial*, 23.12.2004, nr 1243).

⁽³⁾ Nõukogu 30. detsembri 1983. aasta direktiiv 84/5/EMÜ (teine direktiiv mootorsõidukite kasutamise tsiviilvastutuskindlustust käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta) (EÜT L 8, lk 17; ELT eriväljaanne 06/07, lk 3).

⁽⁴⁾ Nõukogu 18. juuni 1992. aasta direktiiv 92/49/EMÜ otsekindlustustegevusega, välja arvatud elukindlustustegevusega seotud õigusnormide kooskõlastamise kohta, millega muudetakse direktiive 73/239/EMÜ ja 88/357/EMÜ (kolmas kahjukindlustuse direktiiv) (EÜT L 228, lk 1; ELT eriväljaanne 06/01, lk 346).

⁽⁵⁾ Nõukogu 27. jaanuari 2003. aasta direktiiv 2003/8/EÜ, millega parandatakse õiguskaitse kättesaadavust piiriüleste vaidluste korral, kehtestades sellistes vaidlustes antava tasuta õigusabi kohta ühised miinimumeeskirjad (ELT L 26, lk 41; ELT eriväljaanne 19/06, lk 90).

⁽⁶⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. mai 2005. aasta direktiiv 2005/14/EÜ, millega muudetakse nõukogu direktiive 72/166/EMÜ, 84/5/EMÜ, 88/357/EMÜ ja 90/232/EMÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2000/26/EÜ mootorsõidukite kasutamise tsiviilvastutuskindlustuse kohta (EMPs kohaldatav tekst) (ELT L 149, lk 14).

⁽⁷⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. septembri 2009. aasta direktiiv 2009/103/EÜ mootorsõidukite kasutamise tsiviilvastutuskindlustuse ja sellise vastutuse kindlustamise kohustuse täitmise kohta (EMPs kohaldatav tekst) (ELT L 263, lk 11).

⁽⁸⁾ Nõukogu 5. aprilli 1993. aasta direktiiv 93/13/EMÜ ebaõiglaste tingimuste kohta tarbijalepingutes (EÜT L 95, lk 29; ELT eriväljaanne 15/02, lk 288).

⁽⁹⁾ *Monitorul Oficial*, I osa, 10.11.2000, nr 560; täiendatud seadusega nr 363/2006 ebaõiglaste tingimuste kohta ettevõtjate ja tarbijate vahel sõlmitud lepingutes, *Monitorul Oficial*, 28.12.2007, nr 899).

24. veebruaril 2010 esitatud hagi — Euroopa Komisjon versus Portugali Vabariik

(Kohtuasi C-103/10)

(2010/C 113/48)

Kohtumenetluse keel: portugali

Pooled

Hageja: Euroopa Komisjon (esindajad: P. Oliver ja P. Andrade)

Kostja: Portugali Vabariik

Hageja nõuded

— Tuvastada, et Portugali Vabariik on rikkunud kohustusi, mis tulenevad Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2006. aasta direktiivi 2006/121/EÜ, millega muudetakse nõukogu direktiivi 67/548/EMÜ⁽¹⁾ ohtlike ainete liigitamist, pakendamist ja märgistamist käsitlevate õigus- ja haldusnormide ühtlustamise kohta, et kohandada seda määrusega (EÜ) nr 1907/2006, mis käsitleb kemikaalide registreerimist, hindamist, autoriseerimist ja piiramist (REACH) ja millega asutatakse Euroopa Kemikaalide Agentuur, artiklist 2, kuna ta ei ole vastu võtnud selle direktiivi täitmiseks vajalikke õigus- ja haldusnorme või igal juhul ei ole neist komisjonile teatanud.

— Mõista kohtukulud välja Portugali Vabariigilt.